

Minnisblað

Til: Borgarráðs

Efni: Frumvarp að fjárhagsáætlun og uppfærð þjóðhagsspá Hagstofu Íslands

Frá: Sviðsstjóra fjármála- og áhættustýringarsviðs

Forsendur fjárhagsáætlunar 2024-2028 byggja á þjóðhagsspá Hagstofu Íslands sem birt var 30. júní sl. Þann 17. nóvember sl., birti Hagstofan uppfærða þjóðhagsspá um framvindu í efnahagsmálum næstu árin, sbr. eftirfarandi töflu:

Forsendur fjárhagsáætlunar og fimm ára áætlunar

Breytingar milli ársmeðaltala %	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Einkaneysla	8,6	1,7	1,9	2,4	2,6	2,6	2,5
Samneysla	1,6	1,8	1,6	0,8	1,0	1,0	0,7
Fjármunamyndun	6,9	-0,7	0,4	3,9	4,6	1,1	2,1
Útflutningur vöru og þjónustu	20,6	6,2	3,7	3,0	2,8	3,3	3,0
Innflutningur vöru og þjónustu	19,7	1,6	2,3	2,4	2,5	1,9	2,0
Verg landsframleiðsla	6,4	3,6	2,1	2,6	2,7	2,5	2,4
Atvinnuleysi, % af vinnuafli	3,8	3,5	4,0	4,2	4,1	4,1	4,0
Vísitala neysluverðs	8,3	8,7	5,6	3,6	2,8	2,5	2,5
Gengisvísitala (hækkun = veiking krónu)	-3,0	2,2	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Þróun launa	8,3	9,7	6,8	4,6	4,4	4,1	4,1

Taflan hér fyrir neðan sýnir frávik nýjustu þjóðhagsspár frá 17. nóv. og þeirri sem birt var í júní sl.

Breyting m.v. áður birtar forsendur fjárhagsáætlunar

Breytingar milli ársmeðaltala %	2024	2025	2026	2027	2028
Einkaneysla	-0,3	-0,3	0,1	0,1	0,0
Samneysla	-0,1	0,0	0,7	0,1	0,0
Fjármunamyndun	-3,0	2,0	0,4	0,0	0,3
Útflutningur vöru og þjónustu	0,4	0,2	-0,2	-0,1	0,1
Innflutningur vöru og þjónustu	-0,5	0,4	0,2	0,1	0,1
Verg landsframleiðsla	-0,4	0,2	0,1	0,0	0,0
Atvinnuleysi, % af vinnuafli	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Vísitala neysluverðs	0,7	0,6	0,2	0,0	0,0
Gengisvísitala (hækkun = veiking krónu)	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Þróun launa	0,9	0,5	0,4	0,0	0,0

Þeir þættir sem helst hafa áhrif á fjárhagsáætlun A-hluta fyrir árið 2024 tengjast verðlags- og launaþróun. Gert er ráð fyrir að vísitala neysluverðs hækki um 0,7%-stig frá síðustu spá Hagstofu og að launaþróun verði 0,9%-stig hærrí en áður var gert ráð fyrir. Þá hefur gengisþróun mikil áhrif á fjárhagsáætlun OR og þar með samstæðu Reykjavíkurborgar en í endurskoðaðri spá er spáð örlítilli meiri styrkingu krónunnar.

Gert er ráð fyrir minni hagvexti á næsta ári eða 3,6% í stað 4,0%. Vakin er athygli á því að forsenda um hagvöxt er ekki notuð með beinum hætti við gerð fjárhagsáætlunar. Forsenda um vinnumagn er metin af fjármála- og áhættustýringarsviði og þar er horft til atvinnuleysis, íbúafjölgunar og fjölda starfandi. Það mat fjármála- og áhættustýringarsviðs að ekki sé tilefni til breytinga á vinnumagnsforsendu við mat á útsvarstekjum.

Áhrif nýrrar verðlags- og launapróunarspár á rekstur og sjóðstreymi A-hluta á árinu 2024 eru eftirfarandi:

1. **Verðbólga:** Almenn rekstrarútgjöld sviða og stofnana eru ekki verðbætt nema um sé að ræða samningsskuldbindingar. Þá er almennur rekstrarkostnaður grunnskóla verðbættur til samræmis við leikreglur grunnskólalíkansins. Að öðru leyti hefur verðbólga áhrif á gjaldfærslu lífeyrisskuldbindingar, útsvarstekjur og fjármagnslið Reykjavíkurborgar. Gjaldskrár vegna þjónustu voru leiðréttar á árinu 2023 til samræmis við þróun verðlags og munu svo hækka að jafnaði um 5,5% um áramót. Það er mat fjármála- og áhættustýringarsviðs að ekki sé tilefni til að endurskoða gjaldskrárforsendu.

Samkvæmt mati fjármála- og áhættustýringarsviðs leiða nýjar verðlagsforsendur til hækkunar á rekstrarniðurstöðu um **261 m.kr.** Breytinguna má rekja til þess að gjaldfærsla lífeyrisskuldbindingar lækkar um 840 m.kr., fjármagnsgjöld hækka um 602 m.kr. og útsvarstekjur hækka um 120 m.kr. Þá má ætla að útgjöld borgarinnar verði hærri sem nemur 98 m.kr. vegna hærri verðbóta á samningsskuldbindingar og dregur það úr framangreindum áhrifum.

Verðbólga hefur einnig áhrif á innri viðskipti, s.s. á innri leigu stofnana í Aðalsjóði sem tekjufærast í Eignasjóði, en þessi viðskipti hafa ekki áhrif á rekstrarniðurstöðu A-hluta.

Vakin er athygli á því að gjaldfærsla lífeyrisskuldbindingar og verðbætur eru reiknaðir liðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi A-hluta. Samanlögð áhrif nýrrar verðlagsforsendu eru sú að handbært fé sem **hækkar um 11 m.kr.**

2. **Launavísitala:** Endurskoðuð forsenda um launavísitölu hefur áhrif á útsvarstekjuspá borgarinnar, gjaldfærslu lífeyrisskuldbindingar, rekstrarútgjöld vegna samninga sem verðbættir eru með launavísitölu og varasjóð til að mæta kjarasamningum. Heildaráhrif af 0,9%-stiga hærri launavísitölu á rekstrarniðurstöðu A-hluta eru metin **560 m.kr.** til lækkunar. Þar vegast á jákvæð áhrif vegna hækkunar útsvars og neikvæð áhrif vegna lækkunar gjaldfærslu lífeyrisskuldbindingar, hækkunar samningsskuldbindinga og hækkunar varasjóðs launa. Áhrif á handbært fé eru hins vegar **680 m.kr. til hækkunar.**

Samantekt

Heildaráhrif nýrrar þjóðhagsspár á rekstrarniðurstöðu A-hluta eru metin neikvæð um **299 m.kr.** sem hefur í för með sér að rekstrarniðurstaðan lækkar úr 591 m.kr. í 292 m.kr. að öðru óbreyttu. Heildaráhrifin á handbært fé A-hluta eru jákvæð um **691 m.kr.** og hækka þannig handbært fé í árslok úr 10.218 m.kr. í 10.909 m.kr.

Það er mat fjármála- og áhættustýringarsviðs að tilefni sé til að taka tillit til breyttra forsenda um vísitölu neysliverðs og launavísitölu fyrir framangreinda liði og breyta fjárhagsáætlun A-hluta til samræmis. Fjárhagsáætlanir B-hluta fyrirtækja hafa ekki verið rýndar m.t.t. til þessa.

Halldóra Káradóttir

sviðsstjóri fjármála- og áhættustýringarsviðs